

# තාක්ෂණික නිර්මාණ සඳහා උපයෝගීවන තළරුප

07

ජ්‍යාමිතික හා යාන්ත්‍රික ඇදීම යනු හිල්පීය ක්‍රම යටතේ රුපීය ලෙස තොරතුරු ඉදිරිපත් කරන ප්‍රබල ජාත්‍යන්තර මාධ්‍යයක් වේ. මෙලෙස තොරතුරු දැක්වීම සඳහා සම්පූර්ණයෙන් දායක වන්නේ විවිධාකාර නම්වලින් හඳුන්වනු ලබන විවිධාකාර තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම හැකි රේඛා වේ. එම නිසා රේඛා වර්ග පිළිබඳ ව දැන ගැනීමට මෙම පරිවිශේෂීය දී ඒ පිළිබඳ කරුණු කිහිපයක් ඉදිරිපත් කිරීම සිදුවේ.

ස්ථානගත කළ ලක්ෂ්‍යයක් වෙන යම්කිසි බලයක් යොදා තල්පු කිරීමට හැකිනම් ඉන් නිරුපණය වන්නේ රේඛාවකි. රේඛාවක් නිර්මාණයේදී එකිනෙකට යාව පිහිටි ලක්ෂ්‍ය සම්ඟයක දායකත්වයක් ලැබේ. රේඛාවක් එසේ වුව ද ඇදීම කර තොරතුරු දැක්වීම සඳහා විධිමත් ලෙස අදිනු ලබන රේඛා පිළිබඳ ව දැන ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මේ අනුව පහත දැක්වෙන රේඛා වර්ග පිළිබඳ සාමාන්‍ය කරුණු දැන ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන අතර තවදුරටත් අධ්‍යයන කටයුතු කිරීමෙන් වැඩි තොරතුරු සපයා ගත හැකි ය.

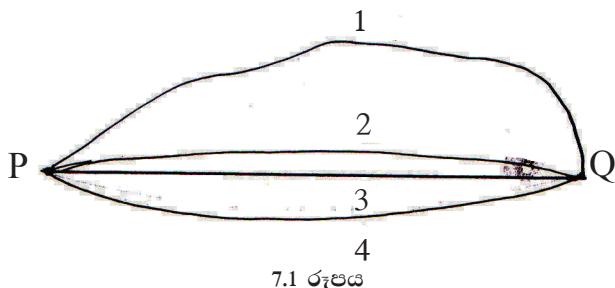
## ලක්ෂ්‍යය (Point)

ලක්ෂ්‍යයකින් ස්ථානයක් නිරුපණය කෙරේ. මෙයට විශාලත්වයක් නොමැත. තිතකින් ලක්ෂ්‍යයක් ඇද පෙන්වනු ලබයි.

## රේඛාව (Lines)

ලක්ෂ්‍යයක් ගමන් කරන පථය රේඛාවක් වේ.

## සරල රේඛාව (Straight Line)



P හා Q යන ලක්ෂණ දෙක යා කිරීමේ ආකාර කිහිපයක් මෙම රුපය මගින් පෙන්වා දී ඇත. මෙහි P හා Q යා වන සේ ඇද ඇති රේඛා වර්ග හතර අතරින් තුන්ටන රේඛාවේ දිග අඩු ය. මෙලෙස ලක්ෂණය දෙකක් යා කිරීමේ කෙටි ම දිගින් යුත් රේඛාව සරල රේඛාවක් ලෙස හැදින්වේ.

## සිරස් (සරල) රේඛාව (Vertical line)



7.2 රුපය

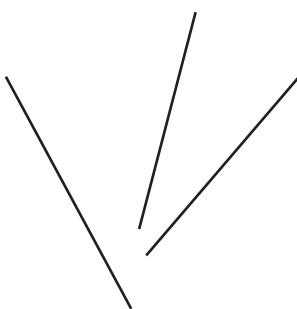
සිරස් රේඛාව යනු දෙන ලද ලක්ෂණයක සිට පාලිවියේ මධ්‍ය ලක්ෂණය හරහා ගමන් කරන රේඛාව වේ. මෙය පාලිවි පාශ්චායට ලම්බක වේ. ලඹ කැටයක වූ නුල එල්ලන සැම විට ම සිරස් රේඛාවක ස්වරුපය පෙන්වයි.

## තිරස් රේඛාව (Horizontal Line)

7.3 රුපය

සිරස් රේඛාවට ලම්බකට අදින සෑම රේඛාවක් ම තිරස් රේඛාවක් වේ.

## ආනත රේඛා



7.4 රුපය

සිරස් හෝ තිරස් හෝ තොවී අදින රේඛා ආනත රේඛා වේ.

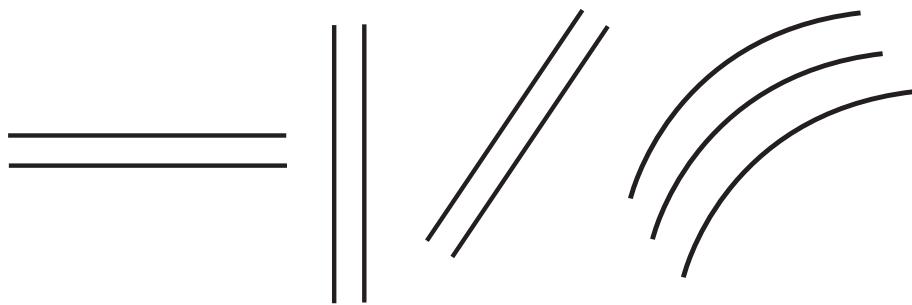
## වකුකාර රේඛා (Curved Lines)



7.5 රේඛය

මධ්‍ය ලක්ෂණයක සිට සැම විට ම සමාන දුරකින් ගමන් ගන්නා ලක්ෂණයක් නිසා කවාකාර රේඛාවක් නිර්මාණය වේ. මෙවැනි රේඛා වකුකාර රේඛා වේ.

## සමාන්තර රේඛා (Parallel Lines)



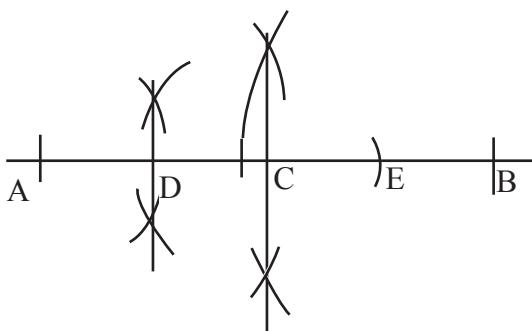
7.6 රේඛය

යමිකිසි රේඛා වර්ගයකට සැම විට ම සමාන පරතරයක් ඇති ව අදිනු ලබන තවත් රේඛා සමාන්තර රේඛා වේ. මේවා සරල සමාන්තර රේඛා හෝ වකු සමාන්තර රේඛා හෝ විය හැකි ය.

යමිකිසි දිගක් කෙටිකර ඇද දැක්වීමට පහත සංකේතාත්මක රේඛා බණ්ඩය හාවිත වේ. මේ සඳහා සිග් සැග් (Zig Zag) —————— ┌————— ලකුණ හාවිත වේ.

## සරල රේඛාවක් සමාන කොටස් හතරකට බෙදීම.

- සරල රේඛාවක් ඇද එහි අදාළ දුර සලකුණු කොට AB ලෙස නම් කරන්න.
- AB දුරෙන් අඩකට වැඩි දුරක් කවකටුව ගෙන A සහ B කේත්ද කරගනීම්න් එකිනෙක කැපෙන ලෙස වාප දෙකක් ඇද වාප කැපුන තැන් යා කරමින් ලබාගත් ලක්ෂ්‍යය C ලෙස නම් කරන්න.
- AC එලස ම සමවිශේද කොට D ලක්ෂ්‍යය ලබාගන්න.
- AD දුර කවකටුවෙන් C හි සිට D දෙසට සලකුණු කොට E නම් කර සමාන කොටස් 4 ලබාගන්න.

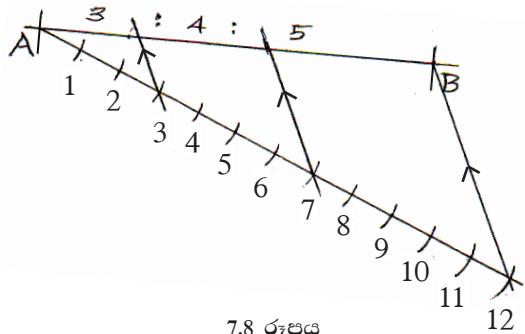


$$AD = DC = CE = CB$$

7.7 රුපය

## සරල රේඛාවක් අනුපාතයට බෙදීම

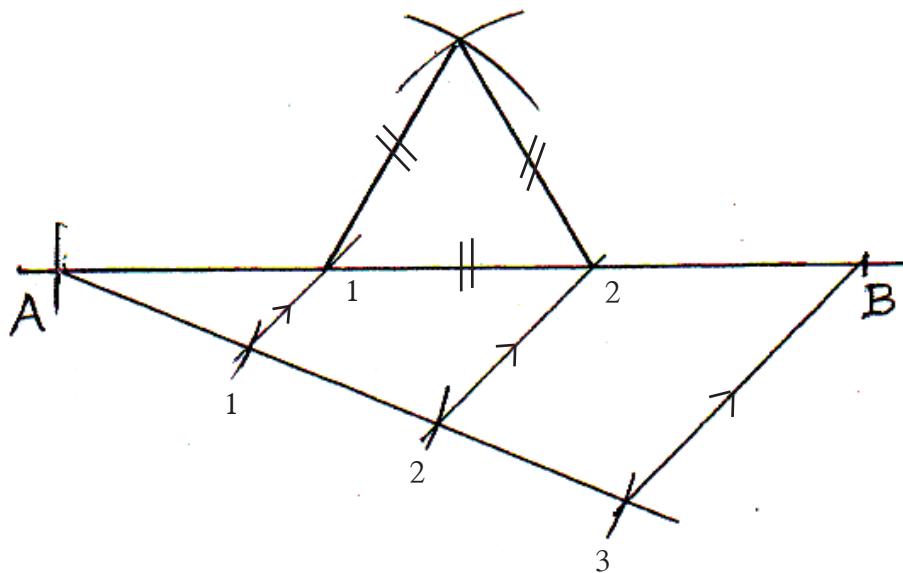
- 7 cm දිග සරල රේඛාවක් ඇද එය  $3 : 4 : 5$  අනුපාතයට බෙදීම.
- 7 cm දිග සරල රේඛාව ඇද එය AB ලෙස නම් කරන්න.
- AB ට සූල් කේෂයක් දක්වන පරිදි A හි සිට ආනත රේඛාවක් අදින්න.
- යම දුරක් කවකටුවට ගෙන ආනත රේඛාව දිගේ කොටස් 12 ක් ලකුණු කර,  $12 (3 + 4 + 5 = 12)$  වැනි ලක්ෂ්‍යයන් B ලක්ෂ්‍යයන් යා කරන්න.
- 12 ලක්ෂ්‍ය හා 7 cm දිග රේඛාවේ අවසාන කෙළවරත් යා කළ රේඛාවට සමාන්තරවන ලෙස 3 හා 7 ලක්ෂ්‍ය හරහා සමාන්තර රේඛා අදිමින් 7 cm රේඛාව කපා අනුපාතික දුර ලබාගන්න.



7.8 රුපය

පරිමිතිය 8 cm වූ සමජාද ත්‍රිකෝණයක් ඇදීම.

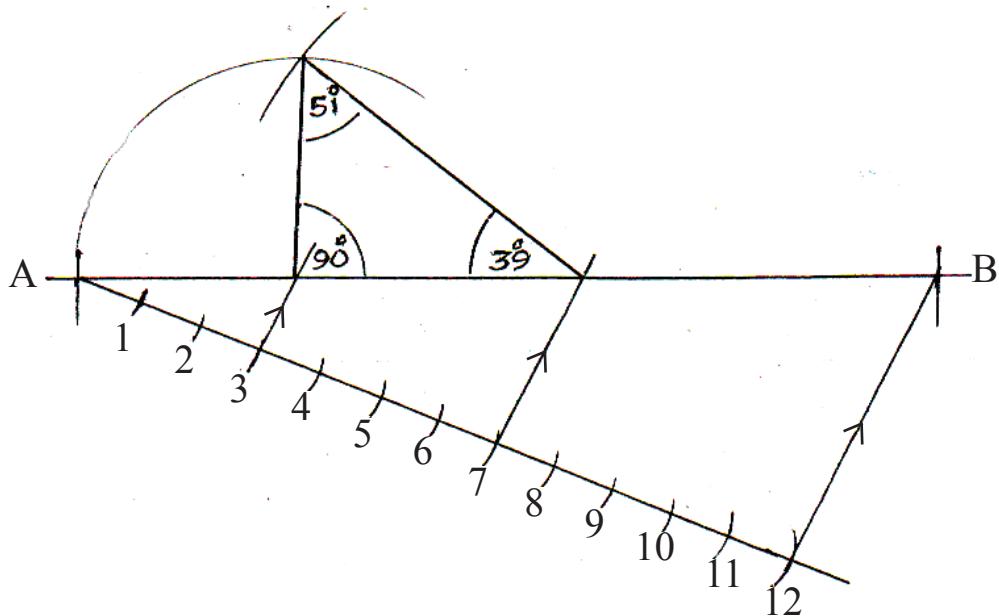
- 8 cm දිග AB සරල රේඛාවක් අදින්න.
- එහි A ලක්ෂණයේ සිට ආනත අධාර රේඛාවක් අදින්න. එහි සමාන කොටස් 3 ක් සලකුණු කොට අවසන් ලක්ෂණය (3) හා B යා කරන්න.
- එයට සමාන්තරව රේඛා අදිමින් AB සමාන කොටස් තුනකට බෙදා එම කොටස් පාද වශයෙන් ගෙන ත්‍රිකෝණය අදින්න.



7.9 රුපය

පරිමිතිය 11 cm වූ ද පාද අතර අනුපාතය 3:4:5 වූ ද ත්‍රිකෝණයක් ඇදීම.

- 11 cm දිග AB සරල රේඛාවක් ඇද එහි A ලක්ෂණයේ සිට සුළු කොණයක් දක්වමින් ආනත රේඛාවක් අදින්න.
- ආනත රේඛාවේ සමාන කොටස් 12 සලකුණු කරන්න.
- B ලක්ෂණයන් 12 ( $3+4+5=12$ ) ලක්ෂණයන් යා කොට රේඛාව සමාන්තරව 3,7 ලක්ෂා නරහා සමාන්තර රේඛා අදිමින් AB රේඛාව කළන්න.
- AB රේඛාවේ කැපී ඇති කොටස් තුන යොදා ගෙන ත්‍රිකෝණය අදින්න. මෙම ත්‍රිකෝණයේ කොණවල අගයන් දක්වන්න. ඔබේ නිර්මාණයේ නිවැරදිභාවය තහවුරු කරගන්න.



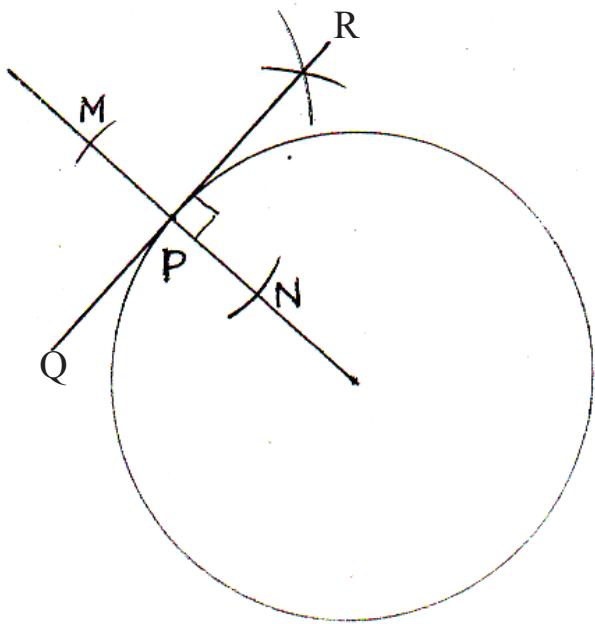
7.10 රුපය

## වෘත්ත හා ස්පර්ශක (Circles and Tangents)

වෘත්ත හා ස්පර්ශක ආලිත නිර්මාණ තාක්ෂණික ඇදිමේ දී බහුල ව හාවිත වේ. කජ්පි, එළවුම් පරි දැනිරෝද, අක්ෂ, ලිටර ආදි උපකරණ තැනීමේ දී ඒ පිළිබඳ පූර්ව සැලසුම් ඇදිම සඳහා වෘත්ත හා ස්පර්ශක හාවිත වේ.

## අරය 3cm වූ වෘත්තයක පරිධියෙහි පිහිටි P ලක්ෂණයකට ස්පර්ශකයක් ඇදිම (7.11 රුපය)

- වෘත්තය ඇදු පරිධියේ කැමති ස්ථානයක P ලක්ෂණ පිහිටුවන්න.
- P හා කේත්දය යා කොට වෘත්තයෙන් පිටතට දික් කරන්න.
- P කේත්දය කරගෙන කැමති අරයකින් සරල රේඛාවේ සමාන දුර දෙකක් සලකුණු කර M හා N ලෙස නම් කරන්න.
- M හා N කේත්ද කරගෙන එකිනෙක කැපෙන වාප දෙකක් ඇදු ඉන් ලැබෙන ජේදිත ලක්ෂණ හා P යා කොට දික් කරන්න.
- QR රේඛාව ස්පර්ශකය වේ.

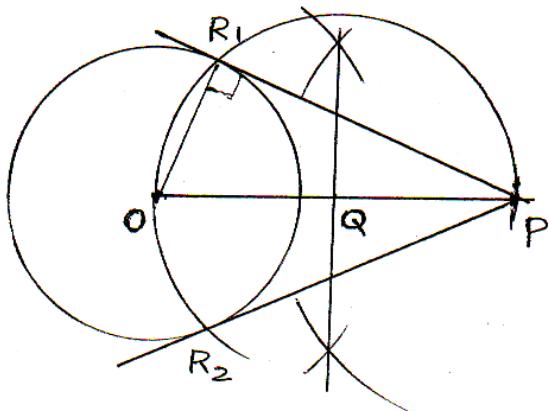


7.11 රුපය

### බාහිර ව පිහිටි P ලක්ෂණයක සිට වංත්තයකට බාහිර ස්පර්ශකයන් ඇදීම (7.12 රුපය)

(මෙම මූල ධර්මය මින් මතුවට එන වංත්ත හා ස්පර්ශක සියල්ලට ම පාදක වේ.)

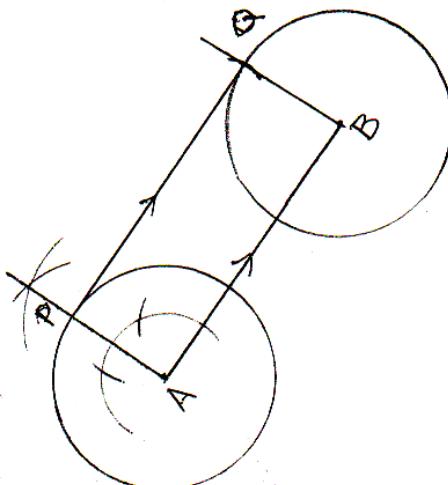
- කැමති අරයක් සහිත වංත්තයක් O කේන්දු කොට ඇදින්න.
- වංත්තයට බාහිර ව කැමති ස්ථානයක P ලක්ෂණය සලකුණු කර OP යා කරන්න.
- OP සම්විශේද කර එම මධ්‍ය ලක්ෂණය ලෙස Q නම් කරන්න.
- QP අරය වශයෙන් ගෙන වංත්තය දෙපසින් කැපෙන සේ වාපයක් ඇදින්න. ( $R_1$  හා  $R_2$ )
- එම වාපයෙන් වංත්තයේ පරිධිය කැපෙන ලක්ෂණය දෙක ( $R_1$ ,  $R_2$ ) හරහා P හි සිට එක් පැත්තකට ස්පර්ශකයක් ද, අවශ්‍ය නම් අනිත් පැත්තවත් ස්පර්ශකයක් ද වන සේ ස්පර්ශක දෙකක් ඇදින්න.
- ස්පර්ශක ලක්ෂණය  $R_1$ ,  $R_2$  ලෙස නම් කරන්න. ORP කේෂය සෘජුකේෂී වේ. (7.12 රුපය බලන්න.) බාහිර ලක්ෂණයක සිට වංත්තයකට ස්පර්ශක දෙකක් නිරමාණය කළ හැකි ය.



7.12 රුපය

සමාන වෘත්ත දෙකකට බාහිර පොදු තීරයක් ස්ථැපිතයක් ඇදීම.  
(7.13 රුපය)

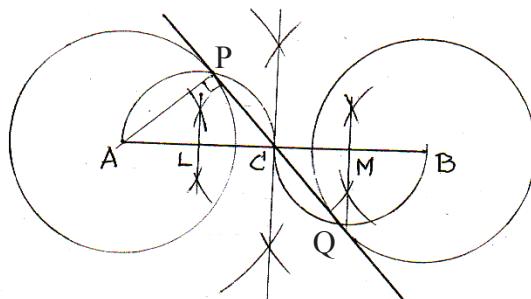
- අදාළ දුරින් වෘත්ත දෙක ඇද කේත්ද යා කර කේත්ද AB ලෙස නම් කරන්න.
- AB රේඛාවේ A ලක්ෂ්‍යයට ලම්බකයක් ඇද පරිධිය P වල දී කැපෙන ලෙස දික්කරන්න.
- AB දුර කවකවුවට ගෙන P රේඛාවේ කේත්ද කොටගෙන AB ට සමාන්තරව අනෙක් වෘත්තය කපා එම ලක්ෂ්‍යය Q ලෙස නම් කරන්න.
- PQ යා කරන්න. AB, PQ සමාන්තර වේ.
- PQ බාහිර පොදු තීරයක් ස්ථැපිතය වේ.



7.13 රුපය

සමාන වෘත්ත දෙකකට අභ්‍යන්තර පොදු තීරයක් ස්පර්ශකය (7.14 රුපය) ඇදීම.

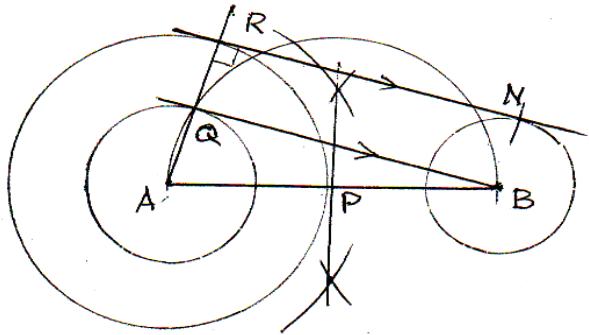
- A හා B කේත්දුකරගත් වෘත්ත දෙක අදින්න.
- AB දුර සමවිෂේෂ කර එම මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය C ලෙස නමිකරන්න.
- AC සහ CB සමවිෂේෂ කර එම මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය L සහ M වශයෙන් නමිකරන්න.
- L කේත්ද කරගනිමින් LA දුර අරය වශයෙන් ගෙන වෘත්තය කැඳී යන ලෙස අර්ථ වෘත්තයක් අදින්න.
- M කේත්ද කර ගනිමින් MB අරය වශයෙන් ගෙන L කේත්ද කොටගත් වාපයට ප්‍රතිවිරැදි පැන්තෙන් B වෘත්තය කැඳී යන ලෙස අර්ථ වෘත්තයක් අදින්න.
- අර්ථ වෘත්ත දෙකෙන් වෘත්ත දෙක කැපුණු ලක්ෂ්‍යයන් P,Q ලෙස නමි කරන්න.
- PQ යා කරන්න. PQ අභ්‍යන්තර පොදු තීරයක් ස්පර්ශකය වේ.
- මෙවැනි ස්පර්ශක දෙකක් නිර්මාණය කළ හැකි බව අවබෝධ කරගන්න.



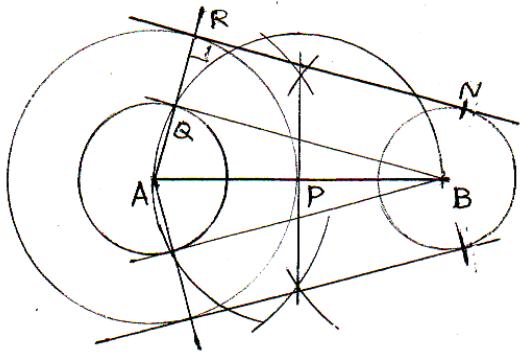
7.14 රුපය

අසමාන අරයන් ඇති වෘත්ත දෙකකට පොදු බාහිර ස්පර්ශකයක් ඇදීම. (7.15, 7.16 රුප)

- අරයන් 23 mm සහ 11 mm බැඟින් වූ වෘත්ත දෙකක් එකිනෙක කේත්ද අතර දුර 48 mm ක් වන සේ පිහිටා ඇත. මෙම වෘත්ත දෙකට පොදු ස්පර්ශකය ඇදීම.
- සරල රේඛාවක් ඇද එය මත වෘත්ත දෙක තීයෙන් පොදු ස්පර්ශකයක් ඇදීම.
- වෘත්ත දෙකේ අරයන් අතර වෙනස වූ 9 mm අරය වශයෙන් ගෙන ලොකු වෘත්තයේ කේත්දය ම කේත්ද කොට තවත් වෘත්තයක් අදින්න.
- B හි සිට එම කුඩා වෘත්තයට ස්පර්ශකයක් අදින්න. (වෘත්ත කේත්ද අතර දුර සමවිෂේෂ කොට ලබාගත් P මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය කේත්ද කොට අර්ථ වෘත්තයක් ඇද කුඩා වෘත්ත පරිධිය කැපෙන ස්ථානය Q ලෙස නමි කරන්න.)
- AQ යා කොට එම රේඛාව ලොකු වෘත්තය කැපෙන ලෙස දික්කර එම කැපුණු ලක්ෂ්‍යය R ලෙස නමි කරන්න.
- QB දුර අරය වශයෙන් ගෙන R හි සිට B කේත්ද කොටගත් වෘත්තය N හි දී කපා R.N යා කරන්න. (P කේත්ද කොට අදින ලද වාපය තවදුරටත් A සිට විරැද්ධ දෙසට දිස්සකර ඇදීමෙන් ඉහත අයුරින් ම අනෙක් පස ස්පර්ශකය ද ඇඟගත හැකි වේ. 8.15 හා 8.16 රුපය)



7.15 රුපය

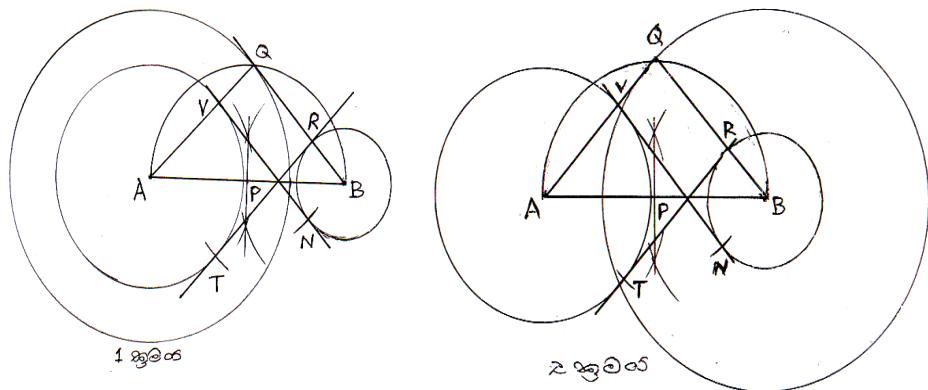


7.16 රුපය

අසමාන වෘත්ත දෙකකට අභ්‍යන්තර පොදු තීරයක් ස්ථැපිත කිරීම. (7.17 රුපය)

අරයන් 11 mm සහ 23 mm බැඳීන් වූ වෘත්ත දෙකක් එකිනෙක කේත්ද අතර දුර 48 mm ක්වන ලෙස පිහිටා ඇත. වෘත්ත දෙකට අභ්‍යන්තර පොදු තීරයක් ස්ථැපිත කිරීම්.

- AB කේත්ද කොට ගත් වෘත්ත දෙක නියමිත දුරින් ඇද ගත්ත.
- වෘත්ත දෙකේ අරයන්ගේ එකතුව අරය වශයෙන් ගෙන A හෝ B හෝ කේත්ද කර වචාත් ලොකු වෘත්තයක් අදින්න.
- AB සමවිෂේද කර එම ලක්ෂය P ලෙස නම් කරන්න.
- P කේත්ද කොටගෙන PA දුර අරය වශයෙන් ගෙන අර්ථ වෘත්තයක් අදිමින් විශාලත ම වෘත්තය Q හි දී කපන්න.
- QB යා කරමින් කුඩා වෘත්තය R හි දී කපන්න.
- QA දුර අරය වශයෙන් ගෙන R කේත්ද කර ගතිමින් ලොකු වෘත්තය T හි දී කපන්න. (විශාලත ම වෘත්තය නොවේ.)
- RT යා කරන රේඛාව අභ්‍යන්තර පොදු තීරයක් ස්ථැපිත කිරීමේ වේ.
- QA යා කර R A වෘත්තය (විශාලත ම නොවේ) කැපුන ස්ථානය කේත්ද කොටගෙන QB අරය වශයෙන් ගෙන කුඩා වෘත්තය N හි දී කපා NV යා කොට අනෙක් ස්ථැපිත කිරීම් ද අදින්න.



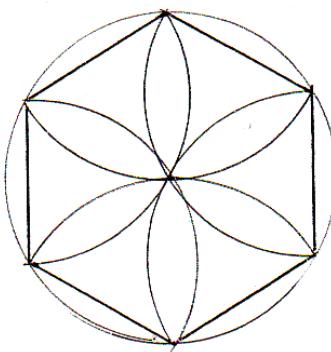
7.17 රුපය

## සවිධි බහුජා (Polygons)

සරල රේඛිය පාද ක්‍රනක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත සංඩත්ත රුපය බහුජාය නම් වේ. එකිනෙක කේත්ත සහ එකිනෙක පාද සමාන වීමෙන් සැදෙන බහුජා සවිධි බහුජා නම් වේ. විවිධ සම්මිතික නිර්මාණ අලංකාර මෝස්තර කැටයම් හැඩ නිවරදී ව ඇද ගැනීමට මෙම නිර්මාණ භාවිත වේ.

### වෘත්තයක් තුළ සවිධි බහුජා ඇදීම.

මිනැම වංත්තයක අරය පරිධිය වටා කවකවුවෙන් සලකුණු කරගෙන යාමේ දී සමාන කොටස් 6 ක් ලැබේ. ඒවා යා කිරීමෙන් සවිධි ඡඩ්සුයක් ලැබේ. මෙම ක්‍රමය අනුව විවිධ මල් පෙනී, මෝස්තර, ත්‍රිකේත්ත නිර්මාණය කළ හැකි වේ. (7.18 රුපය)

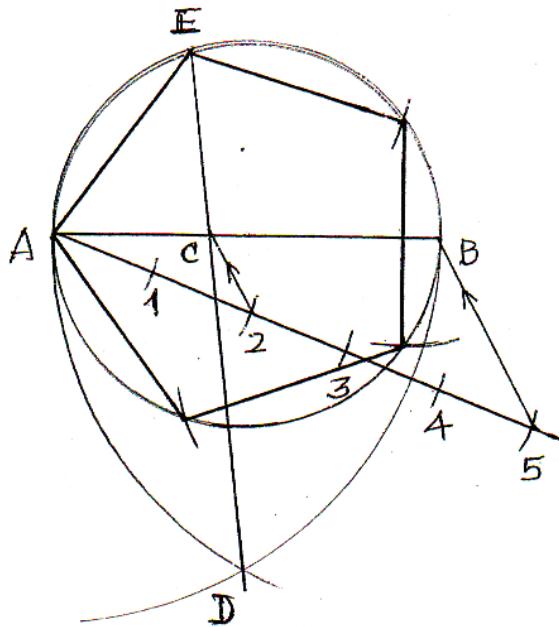


7.18 රුපය

### මිනැම අරයකින් යුත් වෘත්තයක් තුළ මිනැම සවිධි බහුජා ඇදීම.

- මිනැම අරයකින් යුත් වෘත්තයක් අදින්න.
- කේත්දය හරහා පරිධිය දෙපසින් හමුවන සරල රේඛාවක් අදින්න. එය වෘත්තයේ විශ්කම්භය වේ.

- විශ්කම්භය AB ලෙස නම් කරන්න. A හි සිට AB ට පුළු කොණයකින් ආනතවන ආධාර රේඛාවක් ඇද එහි A හි සිට එකිනෙක සමාන දුරින් ලක්ෂ්‍ය පහක් සලකුණු කරන්න.
- 5 වැනි ලක්ෂ්‍යය B ලක්ෂ්‍යය හා සමග යා කොට රට සමාන්තරව 2 ලක්ෂ්‍යය හරහා රේඛාවක් අදිමින් AB රේඛාව කළන්න. එම කැපුන ලක්ෂ්‍යය C ලෙස නම් කරන්න.
- AB අරය වශයෙන් ගෙන A හා B කේත්ද කරගෙන D හි දී එකිනෙක කැපෙන සේ වාප දෙකක් අදින්න.
- D සහ C යා කර වෘත්තය E හි දී කැපෙන තෙක් දික්කරන්න. AE සවිධී බහු අපුරේ එක් පාදයකි.
- එහි දිග වෘත්තය වටා සලකුණු කොට එම ලක්ෂ්‍යය යා කරමින් සවිධී පංචාපුය අදින්න. (8.19 රුපය)



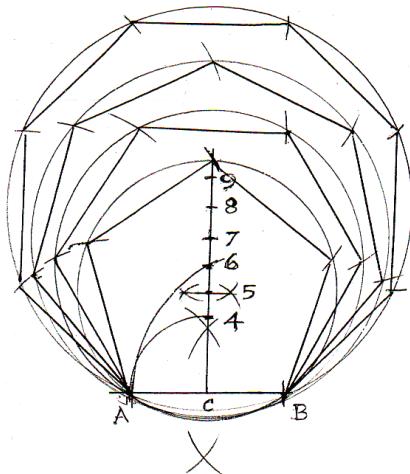
7.19 රුපය

මෙම අයුරින් ඕනෑම අරයකින් යුත් වෘත්තයක් තුළ ඕනෑම පාද ගණනක් ඇති සවිධී බහු අපු ඇදිය හැකි ය. නැම් විට ම පාද ගණනට විශ්කම්භය බෙදා දෙවැනි ලක්ෂ්‍යය හරහා පමණක් ම DE ලෙස නම් කළ රේඛාව ඇලුගෙන යුතු බව සලකන්න.

### පාදයක දිග යුත්විට ඕනෑම සවිධී බහු අපුයක් ඇදීම

- සරල රේඛාවක් ඇද අවශ්‍ය පාදයේ දිග එහි AB ලෙස දක්වන්න.
- AB පාදයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයට ලමිබකයක් අදින්න. එම ලක්ෂ්‍යය C ලෙස නම් කරන්න.

- AC දුර අරය වශයෙන් ගෙන C කේත්ද කරගෙන ලම්බකය කැපී යන ලෙස වාපයක් ඇද කැපුන ලක්ෂ්‍යය අංක 4 ලෙස නම් කරන්න.
- AB අරය වශයෙන් ගෙන B කේත්ද කරගනිමින් අදින වාපයෙන් ලම්බකය කපා එම ලක්ෂ්‍යය අංක 4 වශයෙන් නම් කරන්න.
- අංක 4 ත් 6 ත් අතර දුර සම්විශේද කොට අංක 5 ලක්ෂ්‍යය නම් කරන්න.
- අංක 5 ත් 6 ත් අතර දුරට සමාන දුරක් අංක 6 ව ඉහළින් සලකුණු කොට එය අංක 7 ලෙස නම් කරන්න.
- අංක 5 සිට A දක්වා දුර කවකවුවට ගෙන අංක 5 කේත්ද කර ගනිමින් වංත්තයක් අදින්න.
- AB දුර කවකවුවට ගෙන නැවත නැවත වංත්තය වටා සලකුණු කොට එම ලක්ෂ්‍යය යා කරමින් සවිධී පංචාපුය අදින්න.
- එසේම එක් එක් අංකය කේත්ද කරගෙන අදිනු ලබන වංත්ත තුළ අංකයට අදාළ සවිධී බහුජ්‍ය ඇදගත හැකි වේ.



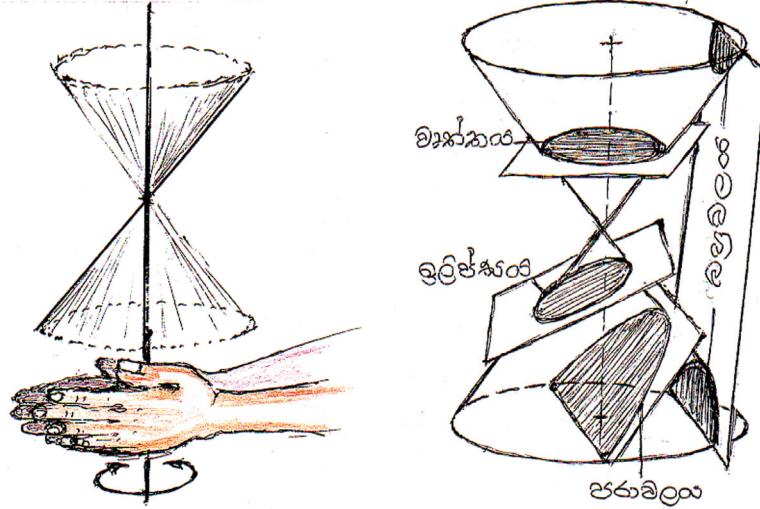
7.20 රුපය

මෙම ක්‍රමයට තව තවත් ඉහළට ලක්ෂ්‍ය ගණන වැඩි කරමින් ඇදීමේ දී තො සුළු වශයෙන් බහුජ්‍යයේ හැඩිය වෙනස් විය හැකි ය. මෙම ක්‍රමය සන්නිකර්ශණ ක්‍රමයක් බැවි සලකන්න. (Approximate Method)

## කේතුක (Cornic Sections)

රුපයේ දැක්වෙන පරිදි ඉරටුවක් තවත් ඉරටුවකට ආනතව තබා ඇද එක් ඉරටුවක් නුමණය කරවීමේ දී ආනත ඉරටුවේ පරිය මගින් කේතු යුග්මයක් ජනනය වේ.

කේතුවක් එහි පාදයට සමාන්තර ව කැපීමෙන් ලැබෙන වකුය වංත්තයකි. පාදයට ආනතව ඇල උස කද හරහා කැපීමෙන් ලැබෙන වකුය ඉලිප්සයකි. ඇල උසට සමාන්තරව කැපීමෙන් ලැබෙන වකුය පරාවලයකි. අක්ෂයට සමාන්තරව කේතු යුග්මයම කැපෙන තලයකින් කැපීමෙන් ලැබෙන වකු යුග්ල බහුවලයකි. (මෙහි වලයන් දෙකකි.)



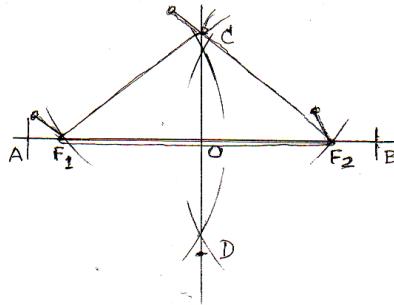
7.21 රුපය

## ඉලිප්සය (Ellipse)

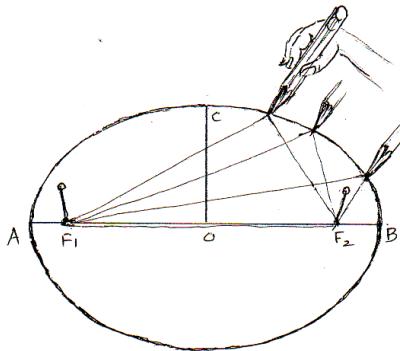
ඉලිප්සයක දිග වැඩිම සේරානය දැක්වන රේඛාව මහා අක්ෂය ද පළල වැඩිම සේරානය දැක්වන රේඛාව සූළ අක්ෂය ද වේ. එම රේඛා දෙක එකිනෙකට ලමිබක වේ. මහා අක්ෂය 8 cm ද සූළ අක්ෂය 5 cm වූ ද ඉලිප්සයක් යාන්ත්‍රික ක්‍රමයකට ඇදීම (කුව නූල් කුමය)

### යාන්ත්‍රික ක්‍රමය

- මහා අක්ෂය ඇද AB ලෙස නම් කරන්න. (8 cm)
- AB ට ලමිඳ සමවිශේදකය ඇද සූළ අක්ෂයෙන් භාගයක දුර දෙපස සමානවන ලෙස සලකුණු කරන්න. (5 cm)
- AB, CD එකිනෙක කැපුන සේරානය (මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය) O ලෙස නම් කරන්න.
- AO අරය වශයෙන් ගෙන C කේන්දු කොට ගෙන AB කැපීමෙන් ඉලිප්සයේ නාහි දෙක ලබා ගත හැකි ය. නාහි F<sub>1</sub> හා F<sub>2</sub> ලෙස නම් කරන්න.
- F<sub>1</sub>, F<sub>2</sub> සහ C ලක්ෂ්‍යවල අල්පෙනෙන් තුනක් සිටුවා නූලක් ගෙන අල්පෙනෙන් තුන වටා ගැට ගසන්න.
- C හි අල්පෙනෙන්ත ගෙවා ඒ වෙනුවට පැන්සල් තුබ යොදාගෙන නූල බුරුල් තොවන ලෙස පැන්සල ගමන් කරවමින් ඉලිප්සය ඇද ගන්න. (මෙය යාන්ත්‍රික කුමයකි. පොකුණක්, මල් පාත්තියක්, වී පෝචක උඩ ලැඳ්ලක්, කැම මෙස ලැඳ්ලක් ඉලිප්සාකාරව සලකුණු කිරීම වැනි කාර්යයන් සඳහා මෙම කුමය භාවිතයට ගත හැකි ය.)



7.22 රුපය

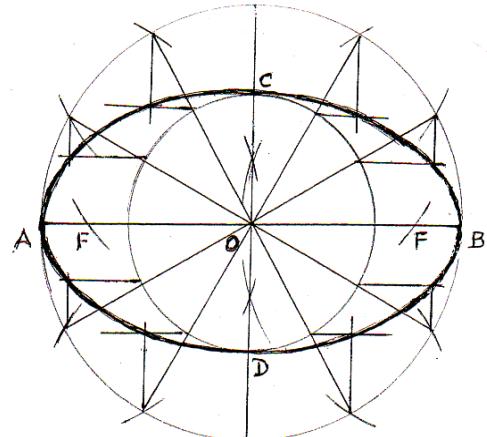


7.23 රුපය

### එක කේත්දිය වහත් ක්‍රමයට ඉලිප්සයක් ඇදීම

- සරල රේඛාවක් ඇද එහි මහා අක්ෂයයේ දිග සලකුණු කර AB ලෙස නම් කරන්න.
- මහා අක්ෂයයේ දිගින් අඩිකට වැඩි දුරක් අරය වශයෙන් කවකවුව ගෙන A හා B කේත්ද කරගනීමින් එකිනෙක කැපෙන වාප දෙකක් අදින්න.
- වාප දෙක කැපුන ලක්ෂ්‍ය දෙක යා කොට දෙපසට දික්කර සුළු අක්ෂයේ දිගින් අඩික් බැඳින් එහි දෙපසේ සලකුණු කර එම ලක්ෂ්‍යයන් CD ලෙස නම් කරන්න.
- අක්ෂය රේඛා දෙක කැපුන මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය O ලෙස නම් කරන්න.
- O කේත්ද කර ගනීමින් OA, OC අරයන් වශයෙන් ගෙන වහත් දෙකක් අදින්න.
- ලොකු වහත් යේ අරය කවකවුව ආධාරයෙන් පරිධිය වටා වාප ලකුණු කරමින් වහත් ය දෙක ම සමාන කොටස් 12 කට එකවර බෙදා දක්වන්න. එසේ නැත්තම් සමවිශේද කරමින් කොටස් 16 කට බෙදා ගන්න.
- දූනට ම ඉලිප්සයේ ලක්ෂ්‍ය 4 ක් ලැබේ ඇතේ. ඒවා නම්, ABCD ලක්ෂ්‍යය 4 යි. ඉතිරි ලක්ෂ්‍ය ලබා ගැනීමට AB ට සමාන්තරව කුඩා වහත් ය කැපී ඇති ලක්ෂ්‍ය හරහා දෙපසට තිරස් රේඛා ඇද ගන්න.

- එසේ ම ලොකු ව්‍යතිය කැපී ඇති ලක්ෂණ හරහා CD ව සමාන්තරව සිරස් රේඛා අදාළ තිරස් රේඛා හමුවන ලෙස අදින්න.
- ABCD ද තිරස් හා සිරස් රේඛා හමුවන ලක්ෂණයන් ද සූමට වකුයකින් යා කොට ඉලිප්සය අදින්න.
- AO දුර අරය වශයෙන් ගෙන C හෝ D කේන්ද්‍ර කරගනීමින් AB කැපීමෙන් නාහි (Focus) සලකුණු කරගත හැකි වේ.



7.24 උපය